

УДК 656.07:658.5

Комчатних О. В.

komchatnykh@ntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4755-904X

ResearcherID: AAQ-8106-2021

к.е.н., доц., доцент кафедри економіки,

Національний транспортний університет, м. Київ

Левіщенко О. С.

olenalevishchenko@ntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-3704-5352

ResearcherID: AGX-5531-2022

к.е.н., доц., доцент кафедри економіки,

Національний транспортний університет, м. Київ

СТРУКТУРА ВИТРАТ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇЇ РОЛЬ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Анотація. У статті досліджено структуру витрат транспортних підприємств та обґрунтовано її роль як інформаційної основи прийняття управлінських рішень. Розкрито економічну природу транспортної послуги та охарактеризовано особливості функціонування транспортних підприємств, що визначають специфіку формування витрат у транспортній діяльності. Встановлено, що транспортна послуга має нематеріальний характер і характеризується одночасністю виробництва та споживання, неможливістю накопичення, а також похідним характером попиту на перевезення. Такі особливості зумовлюють необхідність постійної готовності транспортних підприємств до здійснення перевезень, що впливає на рівень і структуру витрат, пов'язаних із утриманням і експлуатацією рухомого складу, забезпеченням його технічної справності та організацією транспортного процесу. Проаналізовано склад і структуру витрат транспортних підприємств, а також їх класифікацію за економічними елементами та статтями калькулювання відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та галузевих методичних рекомендацій. Визначено особливості формування собівартості перевезень, зокрема значну частку матеріальних витрат, витрат на паливо і мастильні матеріали, витрат на оплату праці персоналу, амортизаційних відрахувань, а також витрат, пов'язаних із утриманням і експлуатацією транспортних засобів. Показано зв'язок витрат транспортних підприємств з показниками транспортної роботи, що дає змогу оцінювати витрати у розрахунку на одиницю транспортної роботи та здійснювати порівняльний аналіз ефективності перевезень. Охарактеризовано роль обліку витрат і системи калькулювання собівартості перевезень у формуванні інформаційної бази управління діяльністю транспортних підприємств. Обґрунтовано значення економічного аналізу витрат як інструменту оцінювання ефективності використання ресурсів, визначення факторів зміни витрат та виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємств. Доведено, що аналіз структури витрат транспортних підприємств є важливою передумовою управління витратами, формування собівартості перевезень та прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності транспортних підприємств.

Ключові слова: транспортні підприємства, структура витрат, собівартість перевезень, облік витрат, аналіз витрат, управління витратами, економічна ефективність, управлінські рішення.

Komchatnykh Olena*komchatnykh@ntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4755-904X**ResearcherID: AAQ-8106-2021**Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, National Transport University, Kyiv***Levishchenko Olena***olenalevishchenko@ntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-3704-5352**ResearcherID: AGX-5531-2022**Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, National Transport University, Kyiv***COST STRUCTURE OF TRANSPORT ENTERPRISES
AND ITS ROLE IN MANAGERIAL DECISION-MAKING**

Abstract. *The article examines the cost structure of transport enterprises and substantiates its role as an informational basis for managerial decision-making. The economic nature of the transport service is revealed and the specific features of the functioning of transport enterprises that determine the specifics of cost formation in transport activities are characterized. It is established that the transport service has an intangible nature and is characterized by the simultaneity of production and consumption, the impossibility of storage, as well as the derived nature of demand for transportation. These features determine the need for the constant readiness of transport enterprises to perform transportation services, which affects the level and structure of costs associated with the maintenance and operation of rolling stock, ensuring their technical condition, and organizing the transportation process. The composition and structure of costs of transport enterprises are analyzed, as well as their classification by economic elements and costing items in accordance with national accounting standards and sectoral methodological recommendations. The specific features of the formation of the cost of transportation services are determined, in particular the significant share of material costs, fuel and lubricants, labor costs, depreciation charges, as well as costs related to the maintenance and operation of vehicles. The relationship between the costs of transport enterprises and indicators of transport work is demonstrated, which makes it possible to assess costs per unit of transport work and to conduct a comparative analysis of transportation efficiency. The role of cost accounting and the system of calculating the cost of transportation services in forming the informational basis for managing the activities of transport enterprises is characterized. The importance of cost analysis as a tool for assessing the efficiency of resource use, identifying factors affecting cost changes, and revealing reserves for improving enterprise efficiency is substantiated. It is proved that the analysis of the cost structure of transport enterprises is an important prerequisite for cost management, the formation of the cost of transportation services, and the adoption of well-grounded managerial decisions aimed at improving the efficiency of transport enterprises.*

Keywords: transport enterprises, cost structure, cost of transportation services, cost accounting, cost analysis, cost management, economic efficiency, managerial decision-making.

JEL Classification: D24, L25, L91

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2026-48-10>

Постановка проблеми. Транспорт є однією з базових галузей національної економіки, що забезпечує просторове переміщення вантажів і пасажирів та створює необхідні умови для функціонування виробничих і соціально-економічних процесів. Ефективність діяльності транспортних підприємств безпосередньо

впливає на розвиток господарських зв'язків між галузями економіки, рівень транспортної доступності територій та забезпечення потреб населення і суб'єктів господарювання у перевезеннях.

Діяльність транспортних підприємств пов'язана зі значними витратами ресурсів, що

зумовлено специфікою транспортної діяльності та особливостями організації транспортного процесу. У таких умовах особливого значення набуває дослідження структури витрат транспортних підприємств, оскільки вона істотно впливає на результати їх господарської діяльності.

Раціональне формування та аналіз структури витрат є важливою передумовою ефективного управління діяльністю транспортних підприємств, оптимізації використання ресурсів і підвищення їх конкурентоспроможності. У зв'язку з цим дослідження структури витрат транспортних підприємств та її ролі у процесі управління їх діяльністю набуває особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання формування та структури витрат транспортних підприємств розглядаються у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. У науковій літературі витрати транспортної діяльності досліджуються у взаємозв'язку з економічною природою транспортних послуг, особливостями формування собівартості перевезень та галузевою специфікою функціонування транспортних підприємств.

У працях зарубіжних дослідників значна увага приділяється економічним основам функціонування транспортної галузі та ролі транспорту у розвитку господарських систем. Зокрема, К. Баттон [1] досліджує економічні аспекти функціонування транспорту, розглядаючи взаємозв'язок між попитом на транспортні послуги та розвитком інших галузей економіки. Ж.-П. Родріг [2] аналізує транспорт як складову просторової організації економічних систем, обґрунтовуючи його роль у формуванні економічних зв'язків і розвитку території.

Питання формування витрат транспортних підприємств та визначення собівартості перевезень розглядаються у працях українських науковців. Зокрема, Й. Я. Даньків і М. Я. Остап'юк [3] досліджують організацію обліку витрат і калькулювання собівартості автотранспортних перевезень, акцентуючи увагу на особливостях обліку витрат у транспортній діяльності. Окремі аспекти управління витратами транспортних підприємств висвітлюються у дослідженнях, присвячених оптимізації логістичних витрат та підвищенню ефективності діяльності підприємств транспорту. Так, М. В. Харченко [4]

досліджує сучасні методи управління логістичними витратами на транспортних підприємствах. Н. В. Гриценко [5] обґрунтовує необхідність зниження логістичних витрат як важливого напрямку підвищення ефективності функціонування транспортних підприємств. Питання управлінського обліку та контролю витрат у діяльності автотранспортних підприємств аналізує М. В. Реслер [6], а Т. О. Войченко, М. В. Галькевич та О. А. Радченко [7] досліджують роль управління витратами та контролінгу у забезпеченні конкурентоспроможності транспортних підприємств.

Водночас аналіз наукових досліджень свідчить, що більшість робіт присвячена окремим аспектам витрат транспортних підприємств, зокрема питанням їх обліку, калькулювання собівартості перевезень або управління логістичними витратами. При цьому недостатньо уваги приділяється комплексному дослідженню структури витрат транспортних підприємств та обґрунтуванню її ролі у процесі прийняття управлінських рішень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження структури витрат транспортних підприємств та обґрунтування її ролі як інформаційної основи прийняття управлінських рішень у процесі управління транспортними підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діяльність транспортних підприємств пов'язана з наданням транспортних послуг, результатом яких є переміщення вантажів і пасажирів у просторі. На відміну від продукції матеріального виробництва транспортна послуга має нематеріальний характер і не створює нового матеріального продукту, а забезпечує корисний ефект у вигляді зміни місця перебування об'єкта перевезення. Саме ця особливість визначає економічну природу транспортної діяльності та впливає на організацію виробничого процесу на транспортних підприємствах.

Важливою характеристикою транспортної послуги є те, що її виробництво і споживання відбуваються одночасно. Транспортна послуга не може бути накопичена або вироблена наперед, що зумовлює необхідність постійної готовності транспортних підприємств до виконання перевезень. Це означає, що підприємства змушені підтримувати у працездатному стані рухомий склад, забезпечувати його технічне обслуговування та утримувати необхідний персонал незалежно

від поточного рівня попиту на транспортні послуги [2]. Ще однією характерною рисою транспортної діяльності є похідний характер попиту на транспортні послуги. Потреба у перевезеннях виникає внаслідок економічної діяльності інших галузей економіки, а також потреб населення у переміщенні. Тому обсяги перевезень та інтенсивність використання транспортних засобів значною мірою залежать від динаміки розвитку промисловості, торгівлі, будівництва та інших сфер економіки [1]. Така залежність зумовлює коливання попиту на транспортні послуги та безпосередньо впливає на рівень витрат транспортних підприємств. Крім того, попит на транспортні послуги характеризується нерівномірністю, що проявляється у сезонних та періодичних коливаннях обсягів перевезень [1]. Зміни економічної активності, сезонність виробництва та особливості організації логістичних процесів можуть зумовлювати значні відхилення у завантаженні транспортних засобів. Нерівномірність попиту впливає на рівень використання рухомого складу і, відповідно, на величину витрат транспортних підприємств.

Особливості транспортної послуги визначають специфіку виробничого процесу на транспортних підприємствах. Основою діяльності таких підприємств є транспортний процес, який передбачає використання транспортних засобів, трудових і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення перевезень. У межах цього процесу здійснюється переміщення вантажів і пасажирів, що становить кінцевий результат діяльності транспортного підприємства. Реалізація транспортного процесу передбачає також використання транспортної інфраструктури, пропускна спроможність якої впливає на можливості здійснення перевезень і рівень використання транспортних засобів. У зв'язку з цим транспортний процес характеризується взаємодією транспортних засобів, інфраструктури та трудових ресурсів, що у сукупності визначає умови здійснення перевезень і формування витрат транспортних підприємств [2].

З економічної точки зору витрати транспортних підприємств відображають обсяг ресурсів, необхідних для забезпечення транспортного процесу та надання транспортних послуг. У процесі діяльності транспортні підприємства використовують різні види ресурсів, зокрема трудові, матеріальні, енергетичні

та фінансові, використання яких формує сукупні витрати підприємства. Значна частина витрат транспортних підприємств пов'язана з експлуатацією транспортних засобів, використанням паливно-енергетичних ресурсів, оплатою праці персоналу, а також технічним обслуговуванням і ремонтом рухомого складу. Водночас діяльність транспортних підприємств характеризується високою капіталомісткістю, оскільки здійснення перевезень потребує значних інвестицій у рухомий склад та матеріально-технічну базу. Рівень і співвідношення окремих елементів витрат визначаються умовами експлуатації транспортних засобів, технічним станом рухомого складу, організацією транспортного процесу та рівнем використання транспортних ресурсів. Надання транспортних послуг пов'язане не лише з експлуатацією транспортних засобів, але й з використанням транспортної інфраструктури. У процесі здійснення перевезень транспортні підприємства несуть витрати, пов'язані з доступом до транспортної мережі та її використанням, зокрема платежі за користування автомобільними дорогами, дорожні збори, плату за проїзд платними ділянками доріг, а також інші обов'язкові платежі, встановлені законодавством. У системі обліку транспортних підприємств такі витрати, як правило, включаються до складу виробничих або інших операційних витрат і враховуються при формуванні собівартості перевезень відповідно до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку [8] та галузевих методичних документів [9].

Рациональність використання ресурсів і ефективне управління витратами є важливими чинниками підвищення ефективності діяльності транспортних підприємств [3]. У практиці бухгалтерського обліку витрати підприємства систематизуються за економічними елементами, що дозволяє досліджувати їх структуру та аналізувати співвідношення між окремими складовими витрат. Аналіз структури витрат транспортних підприємств має важливе практичне значення, оскільки дозволяє оцінити співвідношення окремих видів витрат, визначити найбільш витратомісткі елементи транспортного процесу, обґрунтувати напрями економії ресурсів та прогнозувати динаміку собівартості перевезень і тарифів на транспортні послуги.

Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку [8]

витрати підприємства групуються за економічними елементами, до яких належать матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація та інші операційні витрати. Така класифікація дозволяє систематизувати витрати підприємства та досліджувати їх структуру. У транспортній діяльності співвідношення зазначених елементів має певну галузеву специфіку. Значну частку витрат становлять матеріальні витрати, насамперед витрати на паливо, мастильні матеріали та запасні частини, що пов'язано з експлуатацією транспортних засобів. Вагомими складовими структури витрат є також витрати на оплату праці персоналу, зайнятого у виконанні перевезень, та амортизаційні відрахування, що відображають перенесення вартості транспортних засобів і виробничого обладнання на витрати діяльності у процесі їх використання [3].

Для визначення собівартості перевезень витрати транспортних підприємств деталізуються не лише за економічними елементами, а й за статтями калькулювання. До основних статей витрат, як правило, належать витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація рухомого складу, витрати на паливо і мастильні матеріали, витрати на технічне обслуговування та експлуатацію транспортних засобів, а також витрати на управління діяльністю підприємства [9]. Крім витрат, безпосередньо пов'язаних з експлуатацією транспортних засобів, транспортні підприємства несуть витрати, пов'язані з функціонуванням власної виробничої інфраструктури, зокрема ремонтних підрозділів, виробничих баз, логістичних терміналів та інших елементів матеріально-технічної бази підприємства. У системі бухгалтерського обліку такі витрати, як правило, відносяться до складу загальнопромислових або адміністративних витрат залежно від їх призначення та функціонального зв'язку з процесом здійснення перевезень. Важливою особливістю формування витрат у транспортній діяльності є їх зв'язок з показниками транспортної роботи, такими як тонно-кілометри, пасажиро-кілометри або пробіг транспортних засобів. Використання таких показників дозволяє оцінювати витрати у розрахунку на одиницю транспортної роботи та здійснювати порівняльний аналіз ефективності перевезень.

Істотною особливістю витрат транспортних підприємств є висока частка змінних

витрат, пов'язаних безпосередньо з виконанням перевезень. До таких витрат належать витрати на паливо і мастильні матеріали, технічне обслуговування і ремонт транспортних засобів, а також частина витрат на оплату праці персоналу, зайнятого у транспортному процесі. Водночас у структурі витрат транспортних підприємств значне місце займають постійні витрати, пов'язані із утриманням транспортних засобів, виробничої інфраструктури та управлінням діяльністю підприємства [4; 5].

Формування витрат транспортних підприємств пов'язане з функціонуванням системи обліку та калькулювання витрат, яка забезпечує накопичення, систематизацію та узагальнення інформації про використання ресурсів у процесі здійснення транспортної діяльності. У практиці діяльності транспортних підприємств витрати систематизуються відповідно до встановлених підходів їх обліку та калькулювання. Нормативну основу формування собівартості перевезень становлять національні стандарти бухгалтерського обліку та галузеві методичні документи, зокрема НП(С)БО 16 «Витрати» [8] та Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті [9]. Система обліку витрат забезпечує визначення витрат за окремими видами перевезень, підрозділами підприємства та етапами транспортного процесу. Це дозволяє визначати собівартість перевезень і формувати інформаційну базу для економічного аналізу діяльності транспортних підприємств. Інформація про витрати транспортних підприємств використовується не лише для визначення собівартості перевезень, а й для оцінки ефективності діяльності підприємства, контролю за використанням ресурсів та обґрунтування управлінських рішень [4].

Важливим етапом управління діяльністю транспортних підприємств є економічний аналіз витрат. Його проведення дозволяє визначати фактори зміни витрат, оцінювати ефективність використання ресурсів та виявляти можливості зниження витрат у процесі здійснення транспортної діяльності [6; 7]. Результати аналізу витрат формують інформаційну основу для прийняття управлінських рішень у діяльності транспортних підприємств. Аналіз структури витрат дозволяє визначати найбільш витратомісткі елементи транспортного процесу, оцінювати ефек-

тивність використання рухомого складу та обґрунтувати напрями оптимізації витрат. Інформація про витрати використовується також у процесі планування діяльності транспортних підприємств, формування тарифів на транспортні послуги, оцінювання ефективності окремих видів перевезень та визначення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства [5; 6]. Раціональна організація транспортного процесу, підвищення рівня використання рухомого складу, оптимізація маршрутів перевезень та удосконалення технічного стану транспортних засобів сприяють зниженню витрат на одиницю транспортної роботи та підвищенню економічної ефективності діяльності транспортних підприємств.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. У результаті проведеного дослідження встановлено, що діяльність транспортних підприємств характеризується специфічними економічними умовами, які безпосередньо впливають на формування та структуру їх витрат. Особливості транспортної послуги, зокрема одночасність її виробництва і споживання, неможливість накопичення та похідний характер попиту, зумовлюють необхідність постійної готовності транспортних підприємств до виконання перевезень та визначають специфіку формування витрат у транспортній діяльності.

Встановлено, що структура витрат транспортних підприємств формується під впливом особливостей транспортного процесу, складу ресурсів, що використовуються у процесі здійснення перевезень, а також умов експлуатації транспортних засобів. Значну частку у структурі витрат становлять витрати, пов'язані з експлуатацією транспортних засобів, використанням паливно-енергетичних ресурсів, оплатою праці персоналу та технічним обслуговуванням і ремонтом рухомого складу. Водночас на формування витрат транспортних підприємств впливають організаційні особливості транспортного процесу, рівень використання рухомого складу, технічний стан транспортних засобів та ефективність організації перевезень.

Дослідження показало, що важливу роль у формуванні інформаційної бази управління діяльністю транспортних підприємств відіграє система обліку та аналізу витрат. Використання національних стандартів бухгалтерського обліку та галузевих методичних

документів забезпечує систематизацію витрат транспортних підприємств, визначення собівартості перевезень та формування інформації, необхідної для економічного аналізу діяльності підприємства.

Встановлено, що аналіз структури витрат транспортних підприємств дозволяє оцінювати ефективність використання ресурсів, визначати фактори зміни витрат та виявляти резерви підвищення ефективності діяльності підприємств. Структура витрат транспортних підприємств є важливим елементом економічного механізму управління їх діяльністю. Систематизація та економічний аналіз витрат дозволяють не лише визначати рівень витрат у процесі здійснення перевезень, а й формувати інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності функціонування транспортних підприємств.

Подальші наукові дослідження у цьому напрямі доцільно спрямувати на розроблення методичних підходів до оптимізації структури витрат транспортних підприємств, удосконалення системи управління витратами та застосування сучасних інструментів економічного аналізу у процесі управління діяльністю транспортних підприємств.

ЛІТЕРАТУРА

1. Button K. *Transport Economics*. 3rd ed. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2010. 528 p.
2. Rodrigue J.-P. *The Geography of Transport Systems*. 5th ed. New York : Routledge, 2020. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429346323>
3. Даньків Й. Я., Остап'юк М. Я. Особливості діяльності автотранспортних підприємств та їх вплив на організацію обліку витрат і формування собівартості автотранспортних перевезень. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Економіка*. 2014. Вип. 1. С. 133–139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2014_1_28
4. Харченко М. В. Сучасні методи управління логістичними витратами на транспортних підприємствах. *Авіація, промисловість, суспільство : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кременчук, 12 травня 2022 р.* Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2022. С. 939–942. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/a159a3e8-58fa-45a7-ac80-372b9ba6920f>
5. Гриценко Н. В. Необхідність зниження логістичних витрат на виробничих транспорт-

них підприємствах. *Economics Bulletin of Dnipro University of Technology*. 2025. № 2 (90). С. 176–184. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.176>

6. Реслер М. В. Управлінський облік та контроль витрат на автотранспортних підприємствах. *Підприємництво і торгівля*. 2025. № 45. С. 53–59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-45-07>

7. Войченко Т. О., Галькевич М. В., Радченко О. А. Ефективність управління витратами у транспортних компаніях: роль маркетингового контролю у забезпеченні конкурентоспроможності. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-103>

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

9. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065361-01>

REFERENCES

1. Button K. (2010) *Transport Economics*. 3rd ed. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

2. Rodrigue J.-P. (2020) *The Geography of Transport Systems*. 5th ed. New York: Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429346323>

3. Dankiv Y. Ya., Ostapiuk M. Ya. (2014) Osoblyvosti diialnosti avtotransportnykh pidpriemstv ta yikh vplyv na orhanizatsiiu obliku vytrat i formuvannia sobivartosti avtotransportnykh perevezen [Features of motor transport enterprises activity and their influence on cost accounting organization and formation of the cost of motor transport services]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Seriya: Ekonomika – Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series: Economics*, issue 1, pp. 133–139. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2014_1_28 (in Ukrainian)

4. Kharchenko M. V. (2022) Suchasni metody upravlinnia lohistychnymu vytratamy na transportnykh pidpriemstvakh [Modern methods of logis-

tics cost management at transport enterprises]. *Aviatsiia, promyslovisyt, suspilstvo: III Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia (Kremenchuk, May 12, 2022)*. Kharkiv: Kharkiv National University of Internal Affairs, pp. 939–942. Available at: <https://dspace.univd.edu.ua/items/a159a3e8-58fa-45a7-ac80-372b9ba6920f> (in Ukrainian)

5. Hrytsenko N. V. (2025) Neobkhidnist znyzhenia lohistychnykh vytrat na vyrobnychykh transportnykh pidpriemstvakh [The necessity of reducing logistics costs at production transport enterprises]. *Economics Bulletin of Dnipro University of Technology*, no. 2 (90), pp. 176–184. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.176> (in Ukrainian)

6. Resler M. V. (2025) Upravlinskyi oblik ta kontrol vytrat na avtotransportnykh pidpriemstvakh [Management accounting and cost control at motor transport enterprises]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia – Entrepreneurship and Trade*, no. 45, pp. 53–59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-45-07> (in Ukrainian)

7. Voichenko T. O., Halkevych M. V., Radchenko O. A. (2024) Efektyvnist upravlinnia vytratamy u transportnykh kompaniiakh: rol marketynhovoho kontrolinhu u zabezpechenni konkurentospromozhnosti [Efficiency of cost management in transport companies: the role of marketing controlling in ensuring competitiveness]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-103> (in Ukrainian)

8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 16 “Vytraty” [National Accounting Standard 16 “Costs”]. Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 318 (December 31, 1999). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (in Ukrainian)

9. Metodychni rekomendatsii z formuvannia sobivartosti perevezen (robit, posluh) na transporti [Methodical recommendations for the formation of the cost of transportation (works, services) in transport]. Order of the Ministry of Transport of Ukraine No. 65 (February 5, 2001). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065361-01> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 20.02.2026

Дата прийняття статті: 13.03.2026

Дата публікації статті: 30.03.2026